

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 1 december 2023
(OR. en)

16001/23

**Interinstitutioneel dossier:
2023/0451(NLE)**

**POLCOM 285
SERVICES 53
COASI 211**

VOORSTEL

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	1 december 2023
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2023) 773 final
Betreft:	Voorstel voor een BESLUIT VAN DE RAAD betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, van het protocol tot wijziging van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en Japan betreffende een economisch partnerschap wat betreft het vrij verkeer van gegevens

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2023) 773 final.

Bijlage: COM(2023) 773 final

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 1.12.2023
COM(2023) 773 final

2023/0451 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, van het protocol tot wijziging van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en Japan betreffende een economisch partnerschap wat betreft het vrij verkeer van gegevens

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Bij besluit van 12 juli 2023 heeft de Raad richtsnoeren goedgekeurd voor onderhandelingen door de Commissie over de opname van bepalingen inzake grensoverschrijdende gegevensstromen in de economische partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en Japan¹.

Op 24 oktober 2022 hebben de EU en Japan de onderhandelingen over grensoverschrijdende gegevensstromen opgestart. De onderhandelingen werden in beginsel afgerond op 28 oktober 2023.

De EU en Japan behoren tot de grootste digitale economieën ter wereld. De EU streeft ernaar de voordelen van de verdere digitalisering van de wereldeconomie en de samenleving te versnellen en te benutten. Gegevensbeheer en grensoverschrijdende gegevensstromen zijn voor deze ontwikkeling van cruciaal belang.

Data zijn de levenslijn van veel bedrijven en een cruciaal onderdeel van bedrijfsmodellen en toeleveringsketens in veel economische sectoren. Deze overeenkomst biedt de broodnodige rechtszekerheid dat gegevensstromen tussen de EU en Japan niet zullen worden belemmerd door ongerechtvaardigde gegevenslokalisatiemaatregelen, en waarborgt het voordeel van het vrije verkeer van gegevens met vertrouwen in volledige naleving van onze respectieve regels inzake gegevensbescherming en de digitale economie.

Het resultaat van de onderhandelingen bevestigt het blijvende engagement van de EU en Japan voor het op regels gebaseerde internationale handelstelsel en de gezamenlijke vastberadenheid om mondiale regels voor gegevensstromen vorm te geven die de gedeelde waarden en de respectieve regelgevingsbenaderingen eerbiedigen.

• Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein

Door overeenstemming te bereiken over regels om ongerechtvaardigde belemmeringen voor gegevensstromen aan te pakken en tegelijkertijd de regelgevingsautonomie op het gebied van gegevensbescherming en de persoonlijke levenssfeer te behouden, draagt het voorstel bij tot de verwezenlijking van de doelstellingen die zijn vastgelegd in de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's van 18 februari 2021².

• Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie

De met Japan overeengekomen regels inzake grensoverschrijdende gegevensstromen vormen een aanvulling op de bestaande regeling voor wederzijdse adequaatheid tussen de EU en Japan voor persoonsgegevens³ en zijn in overeenstemming met het geconsolideerde voorstel voor bepalingen inzake grensoverschrijdende gegevensstromen en de bescherming van

¹ Overeenkomst tussen de Europese Unie en Japan betreffende een economisch partnerschap (PB L 330 van 27.12.2018, blz. 3).

² Evaluatie van het handelsbeleid – Een open, duurzaam en assertief handelsbeleid, COM(2021) 66 final.

³ Europese Commissie: adequaatheidsbesluit met Japan brengt 's werelds grootste ruimte van veilig dataverkeer tot stand; Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/419 van 23 januari 2019 overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad over de passende bescherming van persoonsgegevens door Japan krachtens de Wet bescherming persoonsinformatie.

persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer in handelsovereenkomsten⁴. Het voorstel is gericht op de uitvoering van de strategie van de Commissie die is vastgesteld in de evaluatie van het handelsbeleid, de EU-datastrategie, de gezamenlijke mededeling over de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio⁵ en de gezamenlijke verklaring over de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van persoonsgegevens, die door de EU en Japan gezamenlijk is ondertekend⁶.

Bij de evaluatie van het handelsbeleid heeft de Commissie zich ertoe verbonden *“ongerechtvaardigde belemmeringen voor gegevensstromen [te] blijven aanpakken zonder afbreuk te doen aan haar autonomie op het gebied van gegevensbescherming en privacy”*. In de datastrategie van de EU⁷ staat het volgende: *“De EU wil deze ongerechtvaardigde belemmeringen voor datastromen in bilaterale besprekingen en internationale fora blijven aanpakken, ook bij de Wereldhandelsorganisatie, en tegelijkertijd blijven werken aan Europese regels en normen voor dataverwerking die stroken met de EU-wetgeving.”*. Gegevensstromen zijn ook een belangrijk element van de gezamenlijke mededeling over de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio⁸.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

• Rechtsgrondslag

De materiële rechtsgrondslag is artikel 207 VWEU.

Het protocol tot wijziging moet worden ondertekend door de Unie op grond van een besluit van de Raad uit hoofde van artikel 218, lid 5, VWEU, en worden gesloten door de Unie op grond van een besluit van de Raad uit hoofde van artikel 218, lid 6, VWEU, na goedkeuring door het Europees Parlement.

• Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)

Het protocol tot wijziging zoals dat wordt voorgelegd aan de Raad bestrijkt geen aangelegenheden die niet onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen.

• Evenredigheid

Handelsovereenkomsten zijn passende middelen om markttoegang en aanverwante kwesties van alomvattende economische betrekkingen met een land buiten de EU te regelen. Er is geen alternatief om de desbetreffende toezeggingen en liberaliseringsinspanningen juridisch bindend te maken.

Dit initiatief streeft rechtstreeks de doelstelling van de Unie op het gebied van extern optreden na en draagt bij tot de politieke prioriteit van de “EU als sterkere mondiale speler”. Het is in overeenstemming met de uitgangspunten van de integrale EU-strategie om met andere partners samen te werken en de externe partnerschappen van de EU op verantwoorde wijze te

⁴ <https://ec.europa.eu/newsroom/just/items/627665>

⁵ Gezamenlijke mededeling over de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio, JOIN(2021) 24 final.

⁶ Gemeenschappelijke verklaring betreffende de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van persoonsgegevens.

⁷ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Een Europese datastrategie, COM(2020) 66 final.

⁸ Gezamenlijke mededeling over de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio, JOIN(2021) 24 final.

vernieuwen om aldus de externe prioriteiten van de EU te verwezenlijken. Het draagt bij aan de handels- en ontwikkelingsdoelstellingen van de EU.

- **Keuze van het instrument**

Dit voorstel is in overeenstemming met artikel 218, lid 5, VWEU, uit hoofde waarvan de Raad besluiten over de ondertekening van internationale overeenkomsten vaststelt. Er bestaat geen ander rechtsinstrument dat kan worden gebruikt om de in dit voorstel uitgedrukte doelstellingen te bereiken.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Niet van toepassing

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Niet van toepassing

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Niet relevant

- **Effectbeoordeling**

Niet relevant

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Niet van toepassing

- **Grondrechten**

De aanbeveling is in overeenstemming met de EU-Verdragen en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Met name door het geconsolideerde voorstel voor bepalingen inzake grensoverschrijdende gegevensstromen en de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer in handelsovereenkomsten in te dienen, wil de Commissie de regelgevingsautonomie van de Unie op het gebied van gegevensbescherming en de persoonlijke levenssfeer behouden.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Niet relevant

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Niet van toepassing

- **Toelichtende stukken (bij richtlijnen)**

Niet van toepassing

- **Gedetailleerde toelichting bij de specifieke bepalingen van het voorstel**

Het voorstel bevat 7 artikelen.

Artikel 1 betreft de wijziging van de inhoudsopgave.

Artikel 2 betreft voornamelijk de toevoeging van een definitie voor “onder de overeenkomst vallende persoon”, waarin het toepassingsgebied van de betrokken bepalingen wordt gedefinieerd.

Artikel 3 heeft betrekking op de regels voor de grensoverschrijdende overdracht van informatie langs elektronische weg op basis van een gesloten lijst van verboden maatregelen ter beperking van de grensoverschrijdende informatiestroom en relevante uitzonderingen.

Artikel 4 heeft betrekking op de bescherming van persoonsgegevens. In overeenstemming met de EU-praktijk en met het geconsolideerde voorstel voor bepalingen inzake grensoverschrijdende gegevensstromen en de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer in handelsovereenkomsten erkent het artikel het recht van elke partij om het passende niveau van bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens te bepalen.

Artikel 5 voorziet in de schrapping van de bepaling betreffende financiële gegevens.

Artikel 6 heeft betrekking op de inwerkingtreding.

Artikel 7 betreft de authentieke talen waarin het protocol is opgesteld.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, van het protocol tot wijziging van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en Japan betreffende een economisch partnerschap wat betreft het vrij verkeer van gegevens

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 4, eerste alinea, in samenhang met artikel 218, lid 5,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is geraadpleegd overeenkomstig artikel 42, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725 en heeft advies uitgebracht op [datum van het advies],

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 12 juli 2023 heeft de Raad de Commissie gemachtigd te onderhandelen over de opname van bepalingen inzake grensoverschrijdende gegevensstromen in de Overeenkomst tussen de Europese Unie en Japan betreffende een economisch partnerschap (“de overeenkomst”).
- (2) Op 28 oktober 2023 zijn de onderhandelingen over de in de overeenkomst op te nemen bepalingen inzake grensoverschrijdende gegevensstromen afgerond.
- (3) Derhalve moet het protocol tot wijziging van de overeenkomst namens de Unie worden ondertekend, onder voorbehoud van de sluiting ervan op een latere datum,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De ondertekening van het protocol tot wijziging van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en Japan betreffende een economisch partnerschap wat betreft het vrij verkeer van gegevens (“het protocol”) wordt namens de Unie goedgekeurd, onder voorbehoud van de sluiting van het protocol.

De tekst van het protocol is aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

Het secretariaat-generaal van de Raad stelt het volmachtinstrument op dat de persoon (personen) die daartoe door de onderhandelaar van het protocol is (zijn) aangewezen, machtiging verleent het protocol, onder voorbehoud van de sluiting ervan, namens de Unie te ondertekenen.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter